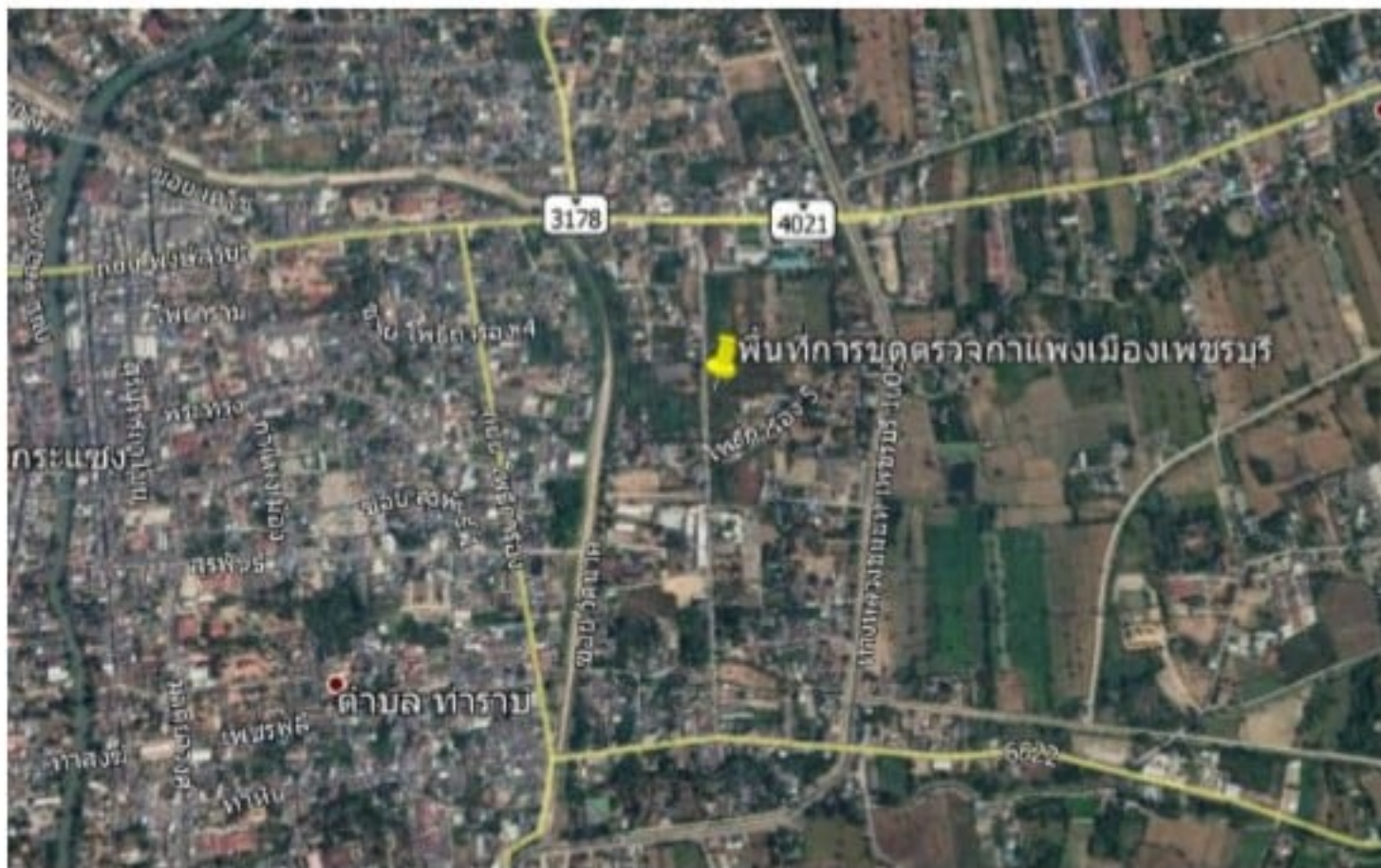

สรุปผลเบื้องต้นการขุดตรวจสอบทางโบราณคดี แนวกำแพงเมืองเก่าเพชรบุรี

โดย กลุ่มโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ ๑ ราชบุรี

พื้นที่ดำเนินการ : บริเวณพื้นที่ริมถนนกำแพงเมืองเก่า ต.ช่องสะแก อ.เมือง จ.เพชรบุรี

ระยะเวลาดำเนินการ : วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ - ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

สำนักศิลปากรที่ ๑ ราชบุรี โดยกลุ่มโบราณคดี ได้ดำเนินการขุดตรวจทางโบราณคดีเพื่อหาร่องรอยหลักฐานเกี่ยวกับกำแพงเมืองเพชรบุรี รวมระยะเวลา ๒๗ วัน บริเวณที่ดำเนินการขุดตรวจอยู่ในพื้นที่ครอบครองของเอกชน คือ ครอบครัวบุญวานิช มีตร.จันทิมา บุญวานิช เป็นผู้จัดการมรดก

จากการตรวจสอบบริเวณพื้นผิวดินพบเศษอิฐ ติลาแลง และเศษภาชนะดินเผากระจายตัวอยู่โดยทั่วไป การกำหนดพื้นที่ขุดตรวจได้เลือกบริเวณพื้นที่ติดถนนมีลักษณะเป็นเนินลาดเอียงไปทางทิศตะวันออกขนาดพื้นที่ขุดค้นมีขนาด ๑๐ * ๑๐ เมตร

การขุดตรวจได้ทำการตรวจสอบร่องรอยสิ่งก่อสร้างที่อยู่บนผิวดิน และขุดหลุมเพื่อหาแนวอิฐใต้ดินใน
แนวบริเวณที่เคยได้ข้อมูลจากอบต.ช่องสะแก ในพื้นที่ใกล้เคียง

ร่องรอยซากฐานสิ่งก่อสร้างที่อยู่บนผิวดินมีขนาดความกว้างประมาณ ๑ เมตร

แนวอิฐขนาดความกว้าง ๕๐ เซนติเมตรที่พบจากการขุดหลุมยาวเพื่อตรวจสอบหาแนว

ในระดับความลึกประมาณ ๑ เมตร

จากนั้น ได้กำหนดพื้นที่ขุดตรวจหาแนวความสัมพันธ์ของสิ่งก่อสร้างที่พบบนผิวดินและใต้ดิน พบว่าแนวอิฐทั้งสองมีจุดเชื่อมต่อกันในบริเวณที่ขุดตรวจในระดับความลึกประมาณ ๘๐ เซนติเมตรจากผิวดิน

จึงทำการขุดแต่งแนวอิฐเพื่อหาจุดเชื่อมต่อ และแต่งแนวให้มีความชัดเจนขึ้น

แนวอิฐดังกล่าวน่าจะเป็นส่วนฐานของสิ่งก่อสร้างที่สร้างเพื่อให้มีความมั่นคงแข็งแรง เนื่องจากขนาดและเทคนิคการก่ออิฐมีการก่อสอปูนและเรียงตัวอย่างเป็นระเบียบ มากกว่าแนวขนาดเล็กที่ขนาดอิฐและการเรียงตัวไม่เป็นระเบียบ ในเบื้องต้นจึงสันนิษฐานว่า แนวอิฐขนาดเล็ก (๕๐ เซนติเมตร) น่าจะเป็นส่วนที่เรียกว่า เอ็น (คือ ส่วนเสริมฐานรากของสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่เพื่อช่วยกันดินไม่ให้สไลด์) ส่วนแนวอิฐขนาดใหญ่ (๑ เมตร) เป็นส่วนของกำแพง (ป้อม ?)

อนึ่ง ในระหว่างการดำเนินการขุดตรวจในหลุมยาวประสบปัญหาฝนตกน้ำท่วมขังหลุม จึงทำการขุดเปิดช่องทางระบายน้ำในช่วงปลายหลุม กลับพบแนวอิฐขนาดกว้าง ๕๐ เซนติเมตรที่คาดว่าจะเป็ "เอ็น" อีก ๑ จุด จึงได้ขยายพื้นที่หลุมออกมาทางทิศตะวันออกอีกประมาณ ๒ เมตร พบว่าแนวเอ็นดังกล่าวมีรอยเชื่อมต่อกับแนวกำแพง (ป้อม?)

การขยายหลุมออกมาทางทิศตะวันออกยังพบแนวกำแพง (ป้อม?) วางตัวยาวไปในแนวทิศตะวันออก
เฉียงใต้

จึงทำการขุดขยายตามรอยแนวอิฐออกไป พบแนวอิฐจนเกือบสุดริมรั้ว และหักมุมประมาณ ๘๐ องศา

เมื่อทำการประมวลข้อมูลจากภาพถ่าย และการวัดระยะพบว่า กำแพง (ป้อม?) มีขนาดยาวประมาณ

๑๙ เมตร

ภาพถ่ายมุมสูงโครงการขุดตรวจสอบทางโบราณคดี
แนวกำแพงเมืองเก่าเพชรบุรี

0 1 2 3 5 10 m.

สำหรับกำแพง (ป้อม?) มีการขุดตรวจสอบเทคนิคการก่ออิฐพบว่า ฐานอิฐชั้นล่างสุดมีความลึก
ประมาณ ๑๖๐ เซนติเมตรจากที่พบบนผิวดิน ลักษณะเป็นการก่อชั้นอิฐสลับศิลาแลง ๒ ชุด บนฐานอิฐที่มี
ขนาดใหญ่กว่า

ทั้งนี้ในระหว่างการดำเนินการขุดตรวจ ได้มีส่วนราชการ ประชาชน สื่อมวลชนให้ความสนใจมาชมการขุดตรวจเนืองๆ รวมทั้งมีครู อาจารย์ และนักเรียนจากสถาบันการศึกษาต่างๆในพื้นที่มาเยี่ยมชมด้วยความสนใจ

ถึงแม้ว่า การขุดตรวจทางโบราณคดีได้เสร็จสิ้นแล้ว แต่ในกระบวนการศึกษาวิเคราะห์หลักฐานอื่นๆที่ได้จากการขุดค้น เช่น อัฐ , เศษภาชนะดินเผา ฯลฯ เพื่อนำมาซึ่งการกำหนดอายุ และศึกษาเปรียบเทียบกับแหล่งอื่นๆ จะเป็นเป้าหมายการดำเนินงานในระยะต่อไป